

ЕКОНОМІКО-СОЦІАЛЬНІ ВІДНОСИНИ В ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Тези доповідей
VI Міжнародної науково-практичної конференції
(9–10 травня 2024 року, м. Львів)

За загальною редакцією
Наталії ПАВЛЕНЧИК

Львів
ЛДУФК ім. Івана Боберського
2024

БЕЗПЕКА ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ У ВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОДИ

Дар'я Яцик
студентка

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана (Україна)*

Наталія Бойко
кандидат педагогічних наук, доцент

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана (Україна)*

Безпека – основа фізичного, емоційного благополуччя людей, ключовий аспект забезпечення стабільності, розвитку суспільства, а також має велике значення для збереження міжнародного миру. Саме вона створює умови для розкриття потенціалу індивідів, зростання інновацій й створення процвітаючої суспільно-економічної системи.

У англійській науковій термінології поняття «безпека туризму» має два значення – «safety of tourism» і «security of tourism», які різняться між собою. «Safety of tourism» перекладається як «безпечність туризму», що стосується реакції усіх суб'єктів туристичної діяльності на наявні загрози безпеці туризму, а друге – «security of tourism» у перекладі «безпека туристичної діяльності», що стосується походження загроз безпеки туризму. Ці терміни згадані у працях зарубіжних авторів: Й. Мансфелд та А. Пізам [1], І. Коварі та К. Зімані [2].

Повномасштабне вторгнення росії в Україну 2022 року показало нам, що від безпеки доволі легко втратити в один момент. Ця війна має значний психологічний та емоційний вплив на українське населення. Травми, стрес, життя в умовах війни зменшило бажання й здатність до подорожей. Люди надають пріоритет своєму добробуту, психічному здоров'ю та мають потребу захищати себе, своїх близьких. Негативний імідж, пов'язаний із регіонами, що постраждали від війни, значною мірою впливає на сприйняття туристами привабливості місця призначення. Медіа часто фокусуються на конфліктах, руйнуваннях, і стражданнях, створюючи негативний образ, що знеохочує туризм.

За безпеку в Україні під час війни у кожній області відповідають військова адміністрація, місцева влада, ДСНС, поліція та військові. До них варто

звертатися, щоб уточнити, чи безпечно їхати в той чи той регіон, які локації можна відвідувати, а які заборонено.

Насамперед, збираючись у подорож, потрібно дізнатися про наявність укриттів по вашому маршруту. Також це важливо робити туроператорам й екскурсоводам, які займаються розробленням турів, тому що безпосередньо від цього залежить життя туристів. Обов'язково під час планування мандрівки треба враховувати графік роботи туристичних об'єктів, а також наявність комендантської години, яка, як правило, триває з 23 год поточної доби до 5 год наступної доби.

Під час подорожей в Україні у період війни туристам доручається дотримуватися деяких обов'язкових обмежень і заборон:

- прогулянки поблизу критичної інфраструктури, військових і стратегічних об'єктів заборонені по всій території країни;
- треба уникати зон бойових дій чи територій, які були під окупацією;
- треба уникати місць з великою концентрацією людей (площі, ринки, транспортні вузли);
- варто уникати будь-яких ризикованих ситуацій та залишатися в безпечних місцях;
- обов'язково слід дотримуватися інструкцій місцевої влади.

Війна внесла свої корективи щодо питання безпеки під час туристичних подорожей, тому єдиний варіант, який гарантує Україні безпеку в післявоєнний період, – це повне приєднання звільненої України до альянсу НАТО разом з усіма гарантіями безпеки, які з цього випливають. Ці гарантії будуть важливі не лише для України, а й для всієї Європи.

Однак, звичайно, що окрім загальної безпеки в межах країни, кожна людина має слідкувати за собою, тому в післявоєнний період важливо дотримуватися правил, які спрямовані на гарантування безпеки й захисту туристів у контексті відновлення й стабілізації ситуації в країні. Ось деякі з них:

- оцінювання ризиків: перед подорожжю важливо оцінити потенційні ризики й загрози безпеки в регіоні чи області, який турист планує відвідати (огляд стану безпеки, рівень злочинності, ризик терористичних атак);
- посилення на офіційні джерела інформації, щоб отримати актуальну інформацію про стан безпеки в країні;
- треба уникати зон конфлікту, а також деокупованих міст (особливо якщо там не проводили розмінування);
- вибирати готелі, які гарантують високий рівень безпеки й мають добре розроблену систему захисту;
- дотримання інструкцій місцевої влади щодо безпеки й безпечної поведінки в умовах післявоєнного відновлення.

Отже, питання безпеки залишається актуальним у военний і після-воєнний періоди через високий рівень ризику й небезпеки, які пов'язані з такими періодами. У воєнний час безпека стає надзвичайно важливою, оскільки воєнні конфлікти (наявність військових дій, терористичних загроз) можуть створювати небезпечні умови для життя й здоров'я людей, зокрема туристів. У післявоєнний період безпека також залишається на передньому плані через ризики, пов'язані з процесом відновлення та реабілітації після конфлікту. Незважаючи на те, що бойові дії можуть завершитися, у цей час можуть існувати проблеми безпеки, пов'язані зі зброєю, мінами, відсутністю правопорядку й розладами в суспільстві. Ці чинники створюють серйозні загрози для туристів та інших осіб, які відвідують післявоєнні регіони. Тому питання безпеки залишається актуальним у воєнний і післявоєнний періоди через небезпеку, яка пов'язана з воєнними конфліктами й процесом відновлення після них. Гарантування безпеки й захисту громадян, зокрема туристів, залишається надзвичайно важливим завданням у ці складні часи.

Список використаних джерел

1. Bobek V., Gotal G., Horvat T. Impacts of the 2022 war in Ukraine on the travel habits of Ukrainian tourists. *Naše Gospodarstvo. Our Economy*. 2023. Vol. 69(3). P. 56–67. DOI: 10.2478/ngoe-2023-0018.
2. Kovari I., Zimanyi K. Safety and Security in the Age of Global Tourism. *Applied Studies in Agribusiness and Commerce*. 2011. № 3–4, Vol. 5. P. 59–61.
3. Mansfeld Y., Pizam A. *Tourism, Security and Safety. From Theory to Practice*. Routledge, 2005. 376 p.
4. Подорожі під час війни: яких правил безпеки варто дотримуватись. URL: <https://www.tourism.gov.ua/blog/podorozhi-pid-chas-viyni-yakih-pravil-bezpeki-varto-dotrimuvatis>.